

PAŃSTWOWA INSPEKCJA PRACY

Organizacja i działalność Państwowej Inspekcji Pracy

Jarosław Leśniewski
Główny Inspektorat Pracy
Departament Legalności Zatrudnienia

Rola Państwowej Inspekcji Pracy

Państwowa Inspekcja Pracy jest organem powołanym do sprawowania nadzoru i kontroli przestrzegania **prawa pracy**, w szczególności przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, a także przepisów dotyczących **legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej** w zakresie określonym w ustawie.

Nadzór nad działalnością PIP

SEJM RP

RADA OCHRONY PRACY

- Posłowie
- Senatorowie
- Członkowie zgłoszeni przez:
 - Organizacje związkowe
 - Prezesa Rady Ministrów
 - Organizacje pracodawców
 - Inne organizacje społeczne zajmujące się problematyką ochrony pracy
- Eksperti i przedstawiciele nauki

PAŃSTWOWA INSPEKCJA PRACY

- Główny Inspektorat Pracy
- Okręgowe Inspektoraty Pracy
- Ośrodek Szkolenia PIP we Wrocławiu

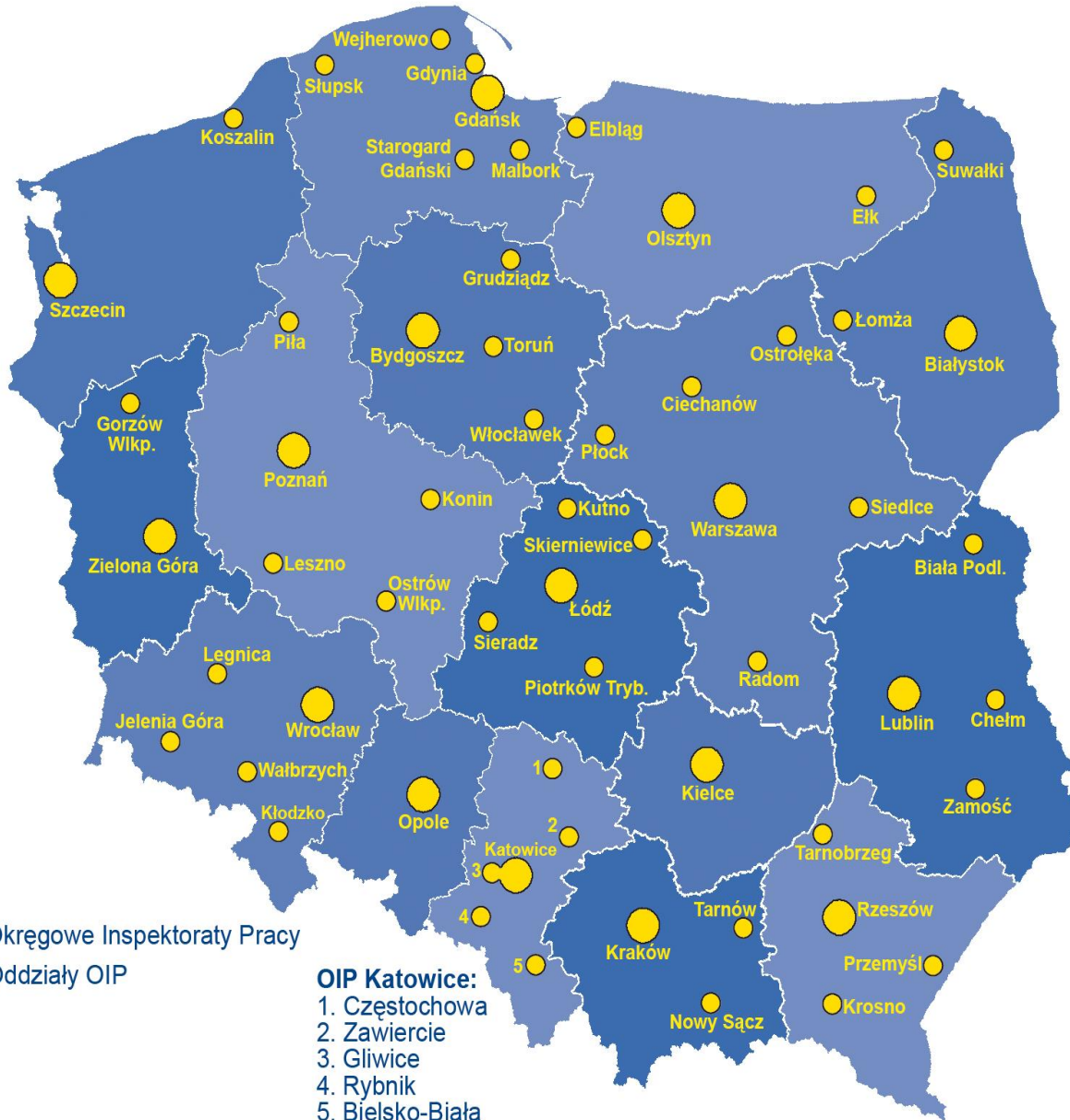
Zadania Rady Ochrony Pracy

Do zadań Rady należy **wyrażanie stanowiska** w sprawach z zakresu działania Państwowej Inspekcji Pracy, w szczególności dotyczących:

- 1) programów działalności i zadań Państwowej Inspekcji Pracy;
- 2) okresowych ocen działalności Państwowej Inspekcji Pracy oraz wniosków wynikających z tych ocen;
- 3) problemów ochrony pracy o zasięgu ogólnokrajowym.

Rada wyraża opinię o kandydatach na stanowiska Głównego Inspektora Pracy i jego zastępców oraz okręgowych inspektorów pracy.

Struktura i stan osobowy PIP

- **Główny Inspektorat Pracy**
- **16 okręgowych inspektoratów pracy**
- **43 oddziały terenowe**
- **Ośrodek Szkolenia PIP we Wrocławiu im. prof. Jana Rosnera**

Liczba pracowników	2758
Liczba Inspektorów	1544

Zakres podmiotowy kontroli PIP

Kontroli Państwowej Inspekcji Pracy podlegają:

- **pracodawcy** a w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz kontroli legalności zatrudnienia także **przedsiębiorcy, niebędący pracodawcami i inne jednostki organizacyjne** - na rzecz których jest świadczona praca przez osoby fizyczne, w tym przez osoby wykonujące na własny rachunek działalność gospodarczą, bez względu na podstawę świadczenia tej pracy
- **agencje zatrudnienia** oraz podmioty kierujące osoby do odbycia praktyki absolwenckiej, praktyki lub stażu zawodowego

Zadania Państwowej Inspekcji Pracy

- > Nadzór i kontrola przestrzegania przepisów prawa pracy w szczególności przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów dotyczących stosunku pracy, wynagrodzenia za pracę i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy, czasu pracy, urlopów, uprawnień pracowników związanych z rodzicielstwem, zatrudniania młodocianych i osób niepełnosprawnych**
- > Kontrola legalności zatrudnienia**
- > Kontrola wyrobów wprowadzonych do obrotu lub oddanych do użytku**
- > Podejmowanie działań polegających na zapobieganiu i ograniczaniu zagrożeń w środowisku pracy**

Zadania Państwowej Inspekcji Pracy – cd.

Podjęmowanie działań polegających na zapobieganiu i ograniczaniu zagrożeń w środowisku pracy:

- > podejmowanie działań prewencyjnych i promocyjnych,**
- > analizowanie przyczyn chorób zawodowych,**
- > inicjowanie przedsięwzięć w sprawach ochrony pracy w rolnictwie indywidualnym,**
- > inicjowanie prac badawczych,**
- > udzielanie porad.**

Planowanie zadań

- Ujęte w harmonogramie centralnym (kontrolne i prewencyjne)
- Zadania własne OIP związane ze specyfiką regionalną
- Zadania wspólne (realizowane we współpracy kilku OIP)
- Kontrole rutynowe
- Rekontrole
- Badanie skarg pracowniczych

Wydawanie środków prawnych

Okręgowy Inspektor Pracy może wydać

nakaz zaprzestania przez zakład prowadzenia działalności bądź działalności określonego rodzaju

decyzje nakazujące wycofanie z obrotu wyrobu niespełniającego zasadniczych wymagań bądź zakazujące jego dalszego przekazywania użytkownikowi, konsumentowi i dystrybutorowi

Główny Inspektor Pracy może skierować

wniosek do właściwego ministra lub kierownika urzędu centralnego o wydanie lub nowelizację przepisów

Wydawanie środków prawnych przez inspektora pracy

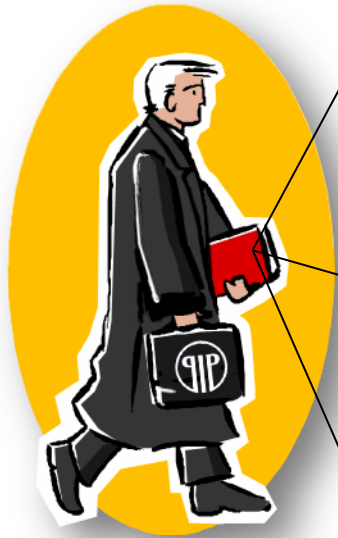

Wydawanie decyzji w przypadku naruszenia przepisów i zasad bhp. Decyzje te mogą dotyczyć m.in.:
usunięcia uchybień w określonym terminie,
wstrzymania prac, skierowania pracowników do innych prac, wstrzymania eksploatacji maszyn

Wydawanie nakazów wypłaty należnego wynagrodzenia za pracę oraz innych świadczeń pieniężnych

Kierowanie wystąpień lub wydawanie poleceń w przypadku stwierdzenia innych naruszeń przepisów prawa pracy

Wydawanie środków prawnych przez inspektora pracy

Ściganie wykroczeń przeciwko prawom pracownika oraz wykroczeń dotyczących legalności zatrudnienia i udział w postępowaniu w tych sprawach w charakterze oskarżyciela publicznego

Orzekanie grzywnien w drodze mandatu karnego (od 1.000 do 2.000 zł), w przypadku recydywy (dwukrotne ukaranie za to samo lub podobne wykroczenie w ciągu 2 lat) - do 5.000 zł oraz kierowanie wniosków o ukaranie do sądów (grzywna do 30.000 zł)

Wnoszenie powództw oraz uczestniczenie w postępowaniu przed sądem pracy w sprawach o ustalenie istnienia stosunku pracy

Odstąpienie od stosowania środków prawnych przez inspektora pracy

W uzasadnionych przypadkach, wobec pracodawcy rozpoczynającego działalność, a także jeżeli nie stwierdzono:

- 1) bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia pracowników lub innych osób wykonujących pracę,
 - 2) popełnienia wykroczenia z winy umyślnej
- inspektor pracy może odstąpić od stosowania środków prawnych, poprzestając na ustnym pouczeniu o sposobach zgodnego z wymogami prawa zorganizowania pracy i odebraniu od podmiotu kontrolowanego oświadczenia o terminie usunięcia ujawnionych w toku kontroli uchybień.

Działalność kontrolna PIP w 2012

Przeprowadzono **89,9** tysięcy kontroli, objęto nimi 68,9 tys. podmiotów, na rzecz których świadczyło pracę 3,6 mln. osób.

Wydano ogółem:

- 310 tys. decyzji dot. bhp, w tym:
 - 8,1 tys. decyzji wstrzymania prac,
 - 4,3 tys. decyzji skierowania pracowników do innych prac.
- 10,1 tys. decyzji nakazujących wypłatę świadczeń dla 158 tys. pracowników na kwotę 230,1 mln zł.
- 310, 8 tys. wniosków w wystąpieniach.
- likwidacja bezpośrednich zagrożeń życia i zdrowia ok. **66,2 tys. pracowników,**
- wyeliminowano różnego rodzaju nieprawidłowości z zakresu legalności zatrudnienia oraz przestrzegania przepisów *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* w odniesieniu do **107 tys. pracujących,**